

Rb Amsterdam, 10 september 2008, Corneille**AUTEURSRECHT – VERMOGENSRECHT****Derdenbescherming auteursrechtoverdracht**

Een en ander impliceert dat [C] niet kan worden geacht bekend te zijn geweest met de auteursrechtoverdracht van [A] aan [B] in 2002 en dat [C] in beginsel, behoudens ten aanzien van het hierna onder 4.5 en verder te behandelen geschilpunt, van beschikkingsbevoegdheid van [A] mocht uitgaan en de bescherming van artikel 3:36 BW kan inroepen

[eisers in conventie, verweerders in reconventie] stelt in dit verband dat [A] op grond van de overdracht van zijn auteursrechten aan [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] in juli 2002 niet meer bevoegd was over zijn rechten te beschikken. [C] beroept zich in dit verband echter op de bescherming van artikel 3:36 BW.

Ook indien van de geldigheid van de auteursrechtoverdracht aan [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] wordt uitgegaan, is voor het antwoord op de vraag of [C] een beroep op artikel 3:36 BW toekomt relevant of [C] bekend was met deze auteursrechtoverdracht. Het had daarbij naar het oordeel van de rechtbank op de weg van [eisers in conventie, verweerders in reconventie] gelegen [C] zo spoedig mogelijk omtrent de auteursrechtoverdracht in te lichten. [eisers in conventie, verweerders in reconventie] stellen dat dit is gebeurd, hetgeen door [C] echter gemotiveerd wordt betwist. (...). Een en ander impliceert dat [C] niet kan worden geacht bekend te zijn geweest met de auteursrechtoverdracht van [A] aan [B] in 2002 en dat [C] in beginsel, behoudens ten aanzien van het hierna onder 4.5 en verder te behandelen geschilpunt, van beschikkingsbevoegdheid van [A] mocht uitgaan en de bescherming van artikel 3:36 BW kan inroepen. Redelijkerwijs heeft [C] immers, bij gebrek aan wetenschap omtrent de auteursrechtoverdracht, uit verklaringen en gedragingen van [A] na 18 juli 2002 mogen afleiden dat [A] nog altijd beschikkingsbevoegd was en dat hij zijn auteursrechten niet aan een ander had overgedragen. [A] heeft immers herhaaldelijk zijn toestemming tot het (laten) exploiteren van zijn werk aan [C] gegeven, hetgeen onder meer blijkt uit het door [C] als productie 7 overgelegde bewijsstuk, een brief van [A]

aan [persoon 11] gedateerd 22 december 2004 die voor zover hier relevant als volgt luidt: “Wat [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] betreft kan ik u meedelen dat ik bijna veertig jaar met hem samenwerk en dat hij steeds mijn toestemming heeft gehad voor zijn diverse uitgaven en merchandising producten.”, alsmede door [C] als productie 24 overgelegde foto's van [A] achter het stuur van een met zijn werk beschilderde auto van het merk Smart.

Op grond van de gestelde auteursrechtenoverdracht zijn de afzonderlijk door [A] gegeven toestemmingen tot exploitatie/verveelvoudigingen van zijn werk alsmede de bij brief van 9 juli 2004 gegeven toestemming dan ook niet vernietigbaar.

Geestelijke stoornis

Geestelijke stoornis ten tijde van de overeenkomst, alsmede ten tijde van de afzonderlijk gegeven toestemmingen sinds 18 juli 2002 bewezen

Gerechvaardigd vertrouwen

Toegelaten tot nader bewijs dat [C] wist of had kunnen behoren dat toestemming(en) onder invloed van een geestelijke stoornis plaatsvonden

Aldus is relevant het antwoord op de vraag of [C] wist of had kunnen en behoren te weten dat de bij brief van 9 juli 2004 gegeven toestemming, alsmede de afzonderlijk gegeven toestemmingen, onder invloed van een geestelijke stoornis hebben plaatsgevonden. (...). Gezien de gemotiveerde betwisting door [eisers in conventie, verweerders in reconventie] acht de rechtbank [C] nog niet geslaagd in het in rechtsoverweging 4.7 genoemde bewijs. Nu [C] op dit punt expliciet bewijs heeft aangeboden, zal zij daartoe worden toegelaten

Vindplaatsen: LJN: [BF0620](#);

Rb Amsterdam, 10 september 2008

(L. Voetelink)

Rechtbank Amsterdam , 367404 / HA ZA 07-1076
vonnis

RECHTBANK AMSTERDAM

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 367404 / HA ZA 07-1076

Vonnis van 10 september 2008

in de zaak van

1. [A],

wonende te [woonplaats] (Frankrijk),

2. [B], voor haarzelf alsmede in haar hoedanigheid van curator ex artikel 1:378 lid 1 BW van eiser sub 1,

wonende te [woonplaats] (Frankrijk),

eisers in conventie,

verweerders in (voorwaardelijke) reconventie,

advocaat mr. C.J.M.A. Govers,

tegen

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid [gedaagde b.v. 1],

gevestigd te [woonplaats],

2. [gedaagde],

wonende te [woonplaats],

3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid [gedaagde b.v. 2], gevestigd te [woonplaats], gedaagden in conventie, eisers in (voorwaardelijke) reconventie, advocaat mr. C. Hellingman.

Eisers in conventie, tevens verweerders in (voorwaardelijke) reconventie, zullen hierna gezamenlijk [eisers in conventie, verweerders in reconventie] en ieder afzonderlijk [A] en [B] worden genoemd; gedaagden in conventie, tevens eisers in (voorwaardelijke) reconventie, zullen hierna gezamenlijk [C] worden genoemd, en ieder afzonderlijk [gedaagde b.v. 1], [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] en [gedaagde b.v. 2].

In conventie en in (voorwaardelijke) reconventie

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het tussenvonnissen van 24 oktober 2007 waarbij een comparitie van partijen is gelast, met de daarin genoemde stukken,
- het proces-verbaal van comparitie van 5 februari 2008 met de daarin genoemde stukken,
- de akte na comparitie van [eisers in conventie, verweerders in reconventie] gedateerd 19 maart 2008, met ??n bewijsstuk,
- de antwoordakte van [C] gedateerd 16 april 2008, met bewijsstukken,
- de akte uitlating na antwoordakte van [eisers in conventie, verweerders in reconventie] gedateerd 14 mei 2008, met bewijsstukken,
- de akte uitlating producties van [C] gedateerd 28 mei 2008.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. [A] is sinds een vijftig tal jaren actief als kunst schilder en beeldend kunstenaar en heeft in die hoedanigheid grote internationale bekendheid en erkenning verworven.

2.2. [A] is sinds 1993 gehuwd met [B].

2.3. Een door een beedigde vertaler in het Nederlands vertaalde, door [A] ondertekende overeenkomst, gedateerd 18 juli 2002, luidt, voor zover hier relevant:

“Overdracht van de rechten op de producten die van mijn werken zijn afgeleid

Ik, ondergetekende, [A], bekend als [naam eiser in conventie, verweerder in reconventie], Schilder-kunstenaar, [...] draag over aan mijn vrouw, [eiseres in conventie, verweerder in reconventie] mijn rechten in de gehele wereld betreffende de exploitatie van de producten die van mijn werken zijn afgeleid.

Derhalve heeft [eiseres in conventie, verweerder in reconventie] bij dezen het alleenrecht op het (laten) fabriceren, op de markt brengen en distribueren van de producten die van mijn werken zijn afgeleid.”

2.4. Een door [C] opgestelde brief aan [A], gedateerd 8 juli 2004, die door [A] op 9 juli 2004 voor akkoord is ondertekend, luidt, voor zover hier relevant:

“Zoals je weet werken wij, dat wil zeggen jij en ik al meer dan 35 jaar samen bij de uitgave van jouw werken. Dit is steeds naar alle tevredenheid gegaan en ik ben onze afspraken, meen ik, steeds correct en juist na-

gekomen. Omdat onze afspraken doorgaans mondeling waren en om ieder misverstand in de toekomst te voorkomen, vraag ik je vriendelijk mij te bevestigen dat de uitgaverchten van alle door mij ([bedrijf 1] en [gedaagde b.v. 1] inbegrepen) uitgegeven werken aan mij toekomen en dat steeds correct en volledig alle financiële verplichtingen met betrekking tot die uitgaven tegenover jou zijn nagekomen.

Ook voor merchandise artikelen zou ik om misverstanden in de toekomst te willen voorkomen, willen vastleggen dat ik jouw werken geheel of gedeeltelijk afgebeeld, voorzien van jouw logo, mag reproduceren. Ook hiervoor geldt dat ik steeds mijn afspraken met jou correct ben nagekomen. Merchandise artikelen zijn uiteraard geen onafhankelijke kunstwerken.

Indien je ermee instemt dat wij in het verleden steeds elkaar correct en juist behandeld hebben en dat je onze afspraak bevestigt dat je mij het recht geeft om in de toekomst nog werken van je uit te geven of merchandise artikelen met (delen van) jouw werk uit te (doen) geven, dan verzoek ik vriendelijk deze brief voor akkoord te ondertekenen.”

2.5. Een in het Nederlands vertaalde schriftelijke verklaring van [persoon 1], psychiater, gedateerd 21 januari 2005, luidt, voor zover hier relevant:

“[A] is 82 jaar oud, toerist uit Frankrijk, op vakantie in Isra?l. Het is bekend dat hij al gedurende 12 jaar aan een bipolaire stoornis lijdt. [...]

Tijdens het onderzoek kwam hij over als manisch psychotisch, begeleid door insomnie, ongeduld, stressvol praten, en had hij grote en parano?de denkbeelden. [...]

2.6. Een door een beedigde vertaler in het Nederlands vertaalde schriftelijke verklaring van [persoon 2], gedateerd 2 maart 2005, luidt, voor zover hier relevant:

“Ik ondergetekende, verklaar dat de [eiser in conventie, verweerder in reconventie] [...] sinds 28 februari 2005 is opgenomen in de Clinique du Ch?teau. Hij vertoont ernstige stoornissen in zijn geestelijk functioneren waardoor gemakkelijk misbruik van hem kan worden gemaakt. Het is dan ook gerechtvaardigd zo spoedig mogelijk een beschermingsmaatregel te nemen in de vorm van een ondercuratelestelling.”

2.7. Bij vonnis van 24 januari 2006 van de rechtbank te Parijs is [A] onder curatele geplaatst van [B]. Bij beslissingen van 22 maart 2005 en 12 april 2005 was [A] al onder voorlopige curatele geplaatst van [B].

2.8. Een door een beedigde vertaler in het Nederlands vertaalde verklaring van [persoon 3] (hierna: [persoon 3]), gedateerd 28 november 2006, luidt, voor zover hier relevant:

“Ik ondergetekende [...] verklaar de [A] [...] heden te hebben onderzocht. Ik volg de [A] sinds 1990. [...]

Reeds sinds 2000 is hij [[A], rechtbank] vanwege zijn psychische toestand volledig incompetent om besluiten te nemen of zijn zaken te beheren.

Het was noodzakelijk om hem onder curatele te stellen. Kortom, de [A] is sinds 2000 niet in staat om zich met zijn zaken bezig te houden. Dit is een overduidelijk feit voor zijn omgeving, dat wil zeggen dat het voor iedereen die van tijd tot tijd contact had met de [A]

zonneklaar was dat hij niet in staat was om besluiten te nemen of zijn zaken te beheren.”

2.9. Een schriftelijke verklaring van [persoon 4] (hierna: [persoon 4]), gedateerd 18 april 2007, luidt, voor zover hier relevant:

“Bij deze wil ik graag reageren op geruchten als zou de [kunstenaar] [A] sinds geruime tijd niet meer aanspreekbaar, zelfs geestelijk onbereikbaar zijn. En dat hij met terugwerkende kracht financieel zou zijn uitgebuit door zijn zaakwaarnemers. Vanuit mijn eigen ervaring moet ik dit tegenspreken.

Ik heb [A] gedurende vele maanden alleen en in gezelschap gesproken in Amsterdam, Parijs, Haarlem, en Piediripa. Ook onderweg, in de auto, van en naar verschillende bestemmingen heb ik hem mogen interviewen in het kader van de [naam biografie eiser in conventie, verweerder in reconventie] [...]

Het waren zinnige gesprekken waarbij mij opviel hoe scherp en alert [A] wel was, met een fenomenaal geheugen [...]

Ik heb [A], een enkel telefoongesprek uitgezonderd, de laatste 2 jaar niet meer gesproken en kan dus verder niet oordelen over zijn huidige geestelijke toestand. Maar ten tijde van onze ontmoetingen was hij alert, vlijmscherp met de nodige ironie en bleek hij waarnemen, met het oog van een schilder. Geen detail ontging hem.”

2.10. Een door een beëdigde vertaler in het Nederlands vertaalde schriftelijke verklaring van [persoon 5], intieme vriendin van [eisers in conventie, verweerders in reconventie], gedateerd 17 december 2007, luidt, voor zover hier relevant:

“Sinds 1992, toen hij zijn eerste crisis doormaakte, heb ik kunnen constateren dat zijn gedrag langzaam achteruit ging, waardoor hij meerdere malen is opgenomen in een psychiatrische kliniek. Rond 2002 en vooral 2003, en daarna in 2004 en 2005 ging zijn toestand verschrikkelijk hard achteruit. Vooral tijdens conversaties waren zijn uitlatingen onsamenhangend en gingen gepaard met grote opwinding. Ik merkte op dat hij sterk aan geheugenverlies leed, onsamenhangende uitlatingen deed en permanent niet meer in staat was om zijn zaken te beheren.[.]”

2.11. Een door een beëdigde vertaler in het Nederlands vertaalde schriftelijke verklaring van [persoon 6], gedateerd 19 december 2007, luidt, voor zover hier relevant: “Ik bevestig u graag dat ik gedurende zeer lange tijd met [A] heb samengewerkt als uitgever. [...]

Vanaf 2003 blijkt het moeilijk te worden om projecten met deze kunstenaar uit te voeren. Het was moeilijk om deze op te zetten en te voltooien omdat [A] ?als gevolg van gezondheidsproblemen ? ongecontroleerde en onsamenhangende uitlatingen deed. [...]

Ik denk dat hij niet in staat was om de noodzakelijke besluiten te nemen. Zo heb ik onze samenwerking tot mijn spijt sterk afgebouwd, aangezien het voor mij in deze chaotische situatie niet meer mogelijk was om deze na een fantastische relatie van meer dan 20 jaar voort te zetten. Ik heb de lopende zaken met [eiseres in conventie, verweerderster in reconventie] dan ook beëindigd.[.]”

2.12. Een schriftelijke verklaring van [persoon 7], gedateerd 20 december 2007, luidt, voor zover hier relevant:

“[...] Ik ken [A] sinds 1998 en wij hebben elkaar in die jaren regelmatig gezien. In 2002 merkte ik dat [A] nogal eigenaardig gedrag ging vertonen.

Een zekere nervositeit met soms buitensporige woedeuitbarstingen over onbelangrijke onderwerpen.

Vervolgens constateerde ik in 2004 dat deze woedeuitbarstingen steeds vaker voorkwamen en soms agressief werden zonder enige objectieve reden. Door dit gedrag en bepaalde uitlatingen van [A] kreeg ik de indruk dat hij niet meer in de realiteit stond. [...]

2.13. Een door een beëdigde vertaler in het Nederlands vertaalde verklaring van [persoon 8] van [bedrijf 2], gedateerd 8 januari 2008, luidt, voor zover hier relevant:

[...] - ik heb jarenlang voor [A] gewerkt tot 2004, toen hij ziek werd als gevolg waarvan hij werd opgenomen en alle drukken van lithografie?n in mijn atelier werden stopgezet.

- in de loop van 2003 begon hij al zeer geagiteerd te raken en kwam hij geleidelijk in een ogenschijnlijk depressieve toestand terecht. Hij had toen de neiging om soms volslagen onsamenhangende uitlatingen te doen en hij leed veelvuldig aan geheugenverlies, waardoor onze samenwerking ernstig werd bemoeilijkt. [...]

2.14. Een verklaring van [persoon 9], de advocaat van [eisers in conventie, verweerders in reconventie] in Frankrijk, gedateerd 17 januari 2008, luidt voor zover hier relevant:

“In mijn hoedanigheid van advocaat van de [eisers in conventie, verweerders in reconventie], en in het bijzonder van [A], verklaar ik dat gedurende jaren en met name vanaf eind 2003/begin 2004 [A] [...] naar mijn waarneming niet in het bezit was van al zijn geestelijke vermogens (geheugenverlies, wanen, depressie), en dat met name voor wat betreft het financi?le beheer van zijn leven.[.]”

2.15. Een door een beëdigde vertaler in het Nederlands vertaalde ongedateerde verklaring van [persoon 10], lithograaf van [A], luidt voor zover hier relevant:

?Ik ondergetekende [...] verklaar dat de [A] in de loop van de jaren 2002/2003 onsamenhangende uitlatingen deed en aan geheugenverlies leed.

Het was erg moeilijk om met hem te communiceren.

Om die reden heb ik besloten om mijn zakelijke samenwerking met hem te be?indigen.”

3. Het geschil

In conventie

3.1. [eisers in conventie, verweerders in reconventie] vordert na wijziging van eis bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad:

I. de vernietiging dan wel de nietigheid uit te spreken van de overeenkomst van 9 juli 2004, althans voor recht te verklaren dat de vernietiging van de bedoelde overeenkomst reeds geldig buitengerechtelijk heeft plaatsgevonden en/of de nietigheid van de overeenkomst reeds geldig buitengerechtelijk is ingeroepen, alsmede de vernietiging dan wel de nietigheid uit te spreken van door [A] aan [gedaagde b.v. 1] en/of [ge-

daagde in conventie, eiser in reconventie] en/of [gedaagde b.v. 2] vanaf 18 juli 2002 verleende toestemmingen voor exploitatiehandelingen;

II. voor recht te verklaren dat [C] inbreuk hebben gemaakt op de aan [B] en/of aan [A] toekomende auteursrechten op de werken van [A];

III. [C] te bevelen met onmiddellijk ingang na betekening van het te wijzen vonnis iedere vorm van openbaarmaking en/of verveelvoudiging van de auteursrechtelijk beschermde werken van [A] te staken en gestaakt te houden;

IV. [C] te bevelen binnen veertien dagen na betekening van het te wijzen vonnis aan [eisers in conventie, verweerders in reconventie] een door [eisers in conventie, verweerders in reconventie] voor rekening van [C] aan te wijzen accountant volledige rekening en verantwoording, gestaafd met schriftelijke bewijsstukken, af te (laten) leggen van de door [C] verrichte openbaarmakingshandelingen van de werken van [A] en van de door [C] daarmee behaalde bruto- en nettowinst, een en ander vanaf 18 juli 2002 tot de dag van betekening van het te wijzen vonnis, althans vanaf een door de rechtbank te bepalen datum;

V. [C] te bevelen binnen twee weken nadat de onder IV. genoemde opgave is gedaan de door hen genoten nettowinst aan [eisers in conventie, verweerders in reconventie] af te dragen;

VI. [C] te bevelen bij hun aanwezige software en/of overige productiemiddelen, waarmee de originele handtekening van [A] kan worden verveelvoudigd, binnen twee weken in aanwezigheid van een gerechtsdeurwaarder op kosten van [C] te (doen) vernietigen;

VII. [C] hoofdelijk te veroordelen tot betaling van een direct opeisbare niet voor matiging in aanmerking komende dwangsom van EUR 10.000,- voor iedere dag of gedeelte daarvan dat [gedaagde b.v. 1] en/of [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] in gebreke zijn om aan het bevel sub II en/of sub III en/of sub IV en/of sub V en/of sub VI te voldoen, dan wel ter keuze van [eisers in conventie, verweerders in reconventie] voor elke overtreding van zo'n bevel, met dien verstande dat betaling aan de ene eiseres bevrijdend zal zijn tegenover de andere eiseres;

VIII [C] hoofdelijk te veroordelen tot vergoeding aan [eisers in conventie, verweerders in reconventie] van de door hen gemaakte buitengerechtelijke kosten te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 30 maart 2007 tot aan de dag der voldoening, met dien verstande dat betaling aan de ene eiseres bevrijdend zal zijn tegenover de andere eiseres;

IX. [C] hoofdelijk te veroordelen in de volledige kosten van het geding, des dat de een betalende de ander zal zijn bevrijd.

3.2. [C] voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

In (voorwaardelijke) reconventie

3.3. [C] vordert:

I. de veroordeling van [A] bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, tot betaling aan [C] van EUR 56.228,-, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 10 oktober 2007 tot aan de dag der voldoening;

II. in het geval dat de rechtbank mocht oordelen

(i) dat [B] met ingang van 18 juli 2002 enig gerechtigde is tot de auteursrechten op de werken van [A] en

(ii) ??n of meer gedaagden in conventie wegens het maken van inbreuk op de aan [B] toebehorende auteursrechten op de werken van [A] wordt veroordeeld tot betaling van enige som,

voor recht te verklaren dat [A] op gronden genoemd in de voorwaardelijke eis in reconventie toerekenbaar tekort is geschoten in zijn verplichtingen uit hoofde van de tussen [gedaagde b.v. 1] en hem bestaande relatie of overeenkomst(en), dan wel onrechtmatig jegens [gedaagde b.v. 1] heeft gehandeld en voorts te bepalen dat de door [gedaagde b.v. 1] geleden schade gelijk is aan de door [gedaagde b.v. 1] door de rechtbank bepaalde en door [gedaagde b.v. 1] te betalen vergoeding, alsmede [A] te veroordelen tot betaling van het alsdan door de rechtbank te bepalen bedrag;

III. [A] te veroordelen in de proceskosten.

3.4. [A] voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

In conventie

Voornamen [A]

4.1. Allereerst vraagt [C], ter voorkoming van eventuele executiegeschillen, opheldering omtrent de juiste voornamen van [A]. Daarop heeft [eisers in conventie, verweerders in reconventie] bij conclusie van antwoord in (voorwaardelijke) reconventie, onder overlegging van een afschrift uit het bevolkingsregister, aangegeven dat de voornamen van [A] als volgt luiden: [voornamen eiser in conventie, verweerder in reconventie]. De juistheid hiervan wordt vervolgens niet langer door [C] betwist, zodat ervan wordt uitgegaan dat de voornamen van [A] in de dagvaarding correct zijn weergegeven.

Ontvankelijkheid [B]

4.2. Op grond van de stelling van [eisers in conventie, verweerders in reconventie] dat de auteursrechten in 2002 aan [B] zijn overgedragen, kan, indien de juistheid van deze stelling wordt aangenomen, van een vorderingsrecht van [B] sprake zijn, zodat zij reeds om die reden tot het instellen van een zelfstandige vordering terzake van auteursrechtinbreuk is gerechtigd.

Wat haar ontvankelijkheid betreft in haar vordering als curator wordt als volgt overwogen.

Nu [eisers in conventie, verweerders in reconventie] de ondercuratelestelling inhoudelijk (nog) niet jegens [C] heeft ingeroepen aangezien de aan [C] tot nu toe verweten gedragingen zich hebben afgespeeld ve?r de datum van ondercuratelestelling, kan in het midden worden gelaten in hoeverre de ondercuratelestelling zoals uitgesproken door de rechtbank te Parijs, werking heeft jegens [C] De vordering voor zover ingesteld door [B] in haar hoedanigheid van curator kan voorsnog worden gezien als ingesteld uitsluitend voor zover nodig ten einde [A] rechtsgeldig een procedure aanhangig te laten maken en een vorderingsrecht van [A] zelf geldend te kunnen maken. In zoverre zal het vonnis van de rechtbank Parijs (zoals hiervoor onder 2.7 bedoeld) worden erkend, nu het tot zover in ieder geval niet als in strijd met de openbare orde heeft te

gelden, terwijl bovendien van de bevoegdheid van de rechtbank Parijs kan worden uitgegaan en niet is gebleken dat het vonnis tot stand is gekomen zonder behoorlijke rechtspleging.

De vordering voor zover ingesteld jegens [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] en [gedaagde b.v. 2]

4.3. Deze vorderingen dienen naar het oordeel van de rechtbank te worden afgewezen. Door [C] is herhaaldelijk en gemotiveerd toegelicht dat, bij de exploitatie van de werken van [A], altijd is gehandeld door [gedaagde b.v. 1], althans door [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] als vertegenwoordiger van [gedaagde b.v. 1], en nimmer door [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] in prive dan wel door [gedaagde b.v. 2]. In het licht van dit verweer hebben [eisers in conventie, verweerders in reconventie] onvoldoende concreet toegelicht op grond waarvan de conclusie is gerechtvaardigd dat bij de exploitatie van de werken van [A], dan wel bij de overigens aan [C] verweten gedragingen als genoemd in de dagvaarding, tevens (op ongeoorloofde wijze) is gehandeld door [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] in prive dan wel door [gedaagde b.v. 2]. De enkele omstandigheid dat in [gedaagde b.v. 2] schilderijen en reproducties van [A] te koop worden aangeboden, is hiertoe in ieder geval onvoldoende. Bovendien heeft [C] onbetwist gesteld dat [gedaagde b.v. 2] pas op 9 augustus 2006, derhalve pas na de aan [C] verweten gedragingen, is opgericht.

Het beroep op nietigheid van de overeenkomst van 9 juli 2004 en van de sinds 18 juli 2002 verleende toestemmingen voor exploitatiehandelingen wegens de overdracht van de auteursrechten van [A] aan [B] bij overeenkomst van 18 juli 2002

4.4. [eisers in conventie, verweerders in reconventie] stelt in dit verband dat [A] op grond van de overdracht van zijn auteursrechten aan [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] in juli 2002 niet meer bevoegd was over zijn rechten te beschikken. [C] beroept zich in dit verband echter op de bescherming van artikel 3:36 BW.

Ook indien van de geldigheid van de auteursrechtsoverdracht aan [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] wordt uitgegaan, is voor het antwoord op de vraag of [C] een beroep op artikel 3:36 BW toekomt relevant of [C] bekend was met deze auteursrechtsoverdracht. Het had daarbij naar het oordeel van de rechtbank op de weg van [eisers in conventie, verweerders in reconventie] gelegen [C] zo spoedig mogelijk omtrent de auteursrechtsoverdracht in te lichten. [eisers in conventie, verweerders in reconventie] stellen dat dit is gebeurd, hetgeen door [C] echter gemotiveerd wordt betwist. Nu het bewijs van deze betwiste stelling met de thans reeds overgelegde bewijsstukken nog niet geleverd kan worden geacht, is het in beginsel aan [eisers in conventie, verweerders in reconventie] te bewijzen dat [C] inderdaad bekend was met de auteursrechtsoverdracht. Aangezien [eisers in conventie, verweerders in reconventie] ter gelegenheid van de gehouden comparitie van partijen uitdrukkelijk heeft meegedeeld niet te willen bewijzen dat [C] bekend was

met de overeenkomst uit 2002, heeft [eisers in conventie, verweerders in reconventie] definitief afgezien van bewijslevering op dit punt. Een en ander impliceert dat [C] niet kan worden geacht bekend te zijn geweest met de auteursrechtsoverdracht van [A] aan [B] in 2002 en dat [C] in beginsel, behoudens ten aanzien van het hierna onder 4.5 en verder te behandelen geschilpunt, van beschikkingsbevoegdheid van [A] mocht uitgaan en de bescherming van artikel 3:36 BW kan invoeren. Redelijkerwijs heeft [C] immers, bij gebrek aan wetenschap omtrent de auteursrechtsoverdracht, uit verklaringen en gedragingen van [A] na 18 juli 2002 mogen afleiden dat [A] nog altijd beschikkingsbevoegd was en dat hij zijn auteursrechten niet aan een ander had overgedragen. [A] heeft immers herhaaldelijk zijn toestemming tot het (laten) exploiteren van zijn werk aan [C] gegeven, hetgeen onder meer blijkt uit het door [C] als productie 7 overgelegde bewijsstuk, een brief van [A] aan [persoon 11] gedateerd 22 december 2004 die voor zover hier relevant als volgt luidt: "Wat [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] betreft kan ik u mededelen dat ik bijna veertig jaar met hem samenwerk en dat hij steeds mijn toestemming heeft gehad voor zijn diverse uitgaven en merchandising producten.", alsmede door [C] als productie 24 overgelegde foto's van [A] achter het stuur van een met zijn werk beschilderde auto van het merk Smart.

Op grond van de gestelde auteursrechtsoverdracht zijn de afzonderlijk door [A] gegeven toestemmingen tot exploitatie/verveelvoudigingen van zijn werk alsmede de bij brief van 9 juli 2004 gegeven toestemming dan ook niet vernietigbaar.

Voor zover [eisers in conventie, verweerders in reconventie] nog een beroep doet op artikel 3:32 lid 2 BW wordt overwogen dat een gegeven toestemming tot exploitatie, met inbegrip van de bij brief van 9 juli 2004 gegeven toestemming, niet als een eenzijdige, niet tot een of meer bepaalde personen gerichte, rechtshandeling kan worden gekwalificeerd. Deze rechtshandelingen zijn immers telkens gericht aan [C]. Gelet op het vorenstaande kan in het midden blijven in hoeverre er daadwerkelijk sprake is geweest van een rechtsgeldige overdracht van de auteursrechten van [A] aan [B] en/of in hoeverre deze overeenkomst is geantedateerd, zoals [C] voorts betoogt.

Het beroep op vernietigbaarheid van de overeenkomst van 9 juli 2004 en van de sinds 18 juli 2002 verleende toestemmingen voor exploitatiehandelingen op grond van een geestelijke stoornis

4.5. [eisers in conventie, verweerders in reconventie] beroept zich in dit verband op een met de verklaringen van [A] omtrent het geven van toestemming ontbrekende wil op grond van artikel 3:34 BW. Een met de verklaring overeenstemmende wil wordt geacht te ontbreken, indien er sprake is van een verklaring van een iemand wiens geestesvermogen blijvend of tijdelijk is gestoord, en deze stoornis een redelijke waardering der bij de handeling betrokken belangen belette of indien de verklaring onder invloed van die stoornis is gedaan. Het is in beginsel aan [eisers in conventie, verweerders in reconventie] om te bewijzen dat [A] ten tijde van het

geven van de toestemming bij brief van 9 juli 2004 en/of bij elke afzonderlijk verleende toestemming sinds 18 juli 2002 een geestelijke stoornis had in voornoemde zin.

4.6. De rechtbank acht, op grond van de thans reeds overgelegde, en onvoldoende inhoudelijk betwiste schriftelijke bewijsstukken door [eisers in conventie, verweerders in reconventie] bewezen dat [A] ten tijde van de overeenkomst, alsmede ten tijde van de afzonderlijk gegeven toestemmingen sinds 18 juli 2002 leed aan een geestelijke stoornis in de zin van artikel 3:34 BW en dat de gegeven toestemmingen ook onder invloed van die stoornis zijn gedaan, dan wel deze stoornis een redelijke waardering van de bij de handeling betrokken belangen belette.

Dit volgt uit de schriftelijke verklaring van [persoon 3], zoals hiervoor geciteerd onder 2.8, die verklaart dat [A] vanwege zijn psychische toestand sinds 2000 niet meer in staat kan worden geacht (zakelijke) besluiten te nemen. Een en ander wordt ondersteund door de verklaringen van [persoon 1] en [persoon 2] (zie hiervoor onder 2.5 en 2.6), waaruit volgt dat [A] in ieder geval in 2005 leed aan een geestelijke stoornis, die volgens [persoon 2] zijn geestelijk functioneren verstoort. Voorts kan als bijkomend bewijs dienen de vele verklaringen van familie en (zaken)relaties van [A], zoals hiervoor onder 2.10 tot en met 2.15 geciteerd.

Hiertegenover staat feitelijk slechts de verklaring van [persoon 4] (zie hiervoor onder 2.9). [persoon 4] is echter niet (medisch) deskundig in het al dan niet vaststellen van de aanwezigheid van een geestelijke stoornis, en kan hooguit iets verklaren omtrent het voorkomen van [A]. Dat [persoon 12] zou hebben verklaard dat [A] na de depressie, waarop [persoon 3] doelt, volledig genezen zou zijn, wordt door [eisers in conventie, verweerders in reconventie] betwist, en vervolgens onvoldoende door [C] toegelicht en met stukken onderbouwd.

4.7. Vervolgens is relevant dat [C] zich op de bescherming van artikel 3:35 BW beroept. Zij stelt in dit verband dat zij de verklaringen en gedragingen van [A] (de gegeven toestemmingen) heeft mogen opvatten overeenkomstig de zin die zij daaraan in de gegeven omstandigheden mocht toekennen, te weten als een door [A] tot [C] gerichte verklaring met een bepaalde strekking, te weten het geven van toestemming ten behoeve van exploitatieopdrachten. Nu [C] beroept de op het gerechtvaardigd vertrouwen van artikel 3:35 BW, rust op haar de bewijslast ter zake.

Aldus is relevant het antwoord op de vraag of [C] wist of had kunnen en behoren te weten dat de bij brief van 9 juli 2004 gegeven toestemming, alsmede de afzonderlijk gegeven toestemmingen, onder invloed van een geestelijke stoornis hebben plaatsgevonden.

4.8. [eisers in conventie, verweerders in reconventie] voert aan dat [C] wist of had kunnen en behoren te weten dat voornoemde toestemmingen door [A] onder invloed van een geestelijke stoornis hebben plaatsgevonden. Zij beroept zich daarbij op verklaringen van [persoon 6] (zie hiervoor onder 2.11), [persoon 8]

(2.13) en [persoon 10] (2.15), die verklaren dat zij, in verband met geestelijke gezondheidsproblemen van [A], de samenwerking met [A] hebben bevestigd. Ook beroept [eisers in conventie, verweerders in reconventie] zich op verklaringen van [persoon 5] (zie hiervoor onder 2.10), [persoon 7] (2.12) en [persoon 9] (2.14) die verklaren over het voor hun zichtbare achteruitgaan van de psychische geestestoestand van [A].

4.9. Gezien de gemotiveerde betwisting door [eisers in conventie, verweerders in reconventie] acht de rechtbank [C] nog niet geslaagd in het in rechtsoverweging 4.7 genoemde bewijs. Nu [C] op dit punt expliciet bewijs heeft aangeboden, zal zij daartoe worden toegelaten.

Nu de discussie zich in eerste instantie voornamelijk richt op de bij brief van 9 juli 2004 gegeven toestemming, zal [C] allereerst worden toegelaten tot het bewijs dat [C] niet wist of niet had kunnen of behoren te weten dat de bij de ondertekening van de brief van 9 juli 2004 gegeven toestemming (zoals hiervoor onder 2.4 geciteerd) onder invloed van een geestelijke stoornis als bedoeld in artikel 3:34 BW heeft plaatsgevonden, zodat [C] zich met succes op de bescherming van artikel 3:35 BW kan beroepen.

4.10. Indien [C] slaagt in het hiervoor onder 4.9 bedoelde bewijs, gaat de rechtbank er voornamelijk vanuit dat de overeenkomst van 9 juli 2004 niet vernietigbaar is alsmede dat alle voordien door [A] verrichte rechtshandelingen evenmin op deze grond voor vernietiging vatbaar zijn en dat tot die datum op correcte wijze tussen partijen is afgerekend. Ter beoordeling staat dan nog of eventueel na 9 juli 2004 door [A] verrichte rechtshandelingen vernietigbaar zijn, omdat [C] op enig moment na 9 juli 2004 wel bekend verondersteld mag worden met de aanwezigheid bij [A] van een geestelijke stoornis in de zin van artikel 3:34 BW.

Indien [C] niet slaagt in de hiervoor onder 4.9 bedoelde bewijs, gaat de rechtbank ervan uit dat de overeenkomst van 9 juli 2004 in beginsel vernietigbaar is. In dat geval wordt voornamelijk tevens ervan uitgegaan dat alle daarna door [A] verrichte rechtshandelingen, zoals het geven van afzonderlijke toestemming tot exploitatie van zijn werk na 9 juli 2004, eveneens vernietigbaar zijn in de zin van artikel 3:34 lid 1 BW. Ter beoordeling staat in dat geval nog wel de vernietigbaarheid van eventuele voor 9 juli 2004 door [A] verrichte rechtshandelingen en de vraag of [C] reeds eerder, en zo ja, vanaf welke datum, bekend kan worden verondersteld met de aanwezigheid bij [A] van een geestelijke stoornis als bedoeld in artikel 3:34 BW.

Het onder 3.1 sub IV gevorderde

4.11. Voor zover de gevorderde aflegging van rekening en verantwoording, naast een eventuele auteursrechtinbreuk die thans nog niet kan worden vastgesteld, wordt gegrond op de tussen partijen bestaande handelspraktijk in het verleden, kan voornamelijk in het midden blijven of deze relatie is te kwalificeren als agentuurrelatie, zaakwaarneming of dat [C] bij de exploitatie van het werk van [A] heeft gehandeld als gevolmachtigde van [A]. Hoe het ook zij, in het geval van door [A] gegeven rechtsgeldige toestemming tot

exploitatie van zijn werk zal [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] in al deze gevallen met [A] dienen af te rekenen, hetgeen volgens [C] overigens ook is gebeurd. Alvorens deze vordering verder te beoordelen dient echter te worden vastgesteld in hoeverre de overeenkomst van 9 juli 2004, waarin eveneens wordt verklaard dat tot dan toe alles correct tussen partijen is afgerekend, vatbaar is voor vernietiging. Iedere verdere beslissing ten aanzien van dit punt wordt dan ook aangehouden.

Het onder 3.1 sub VI gevorderde

4.12. Naar aanleiding van het door [C] gevoerde verweer dat zij in het geheel niet beschikt over bijzondere software of apparatuur om de handtekening van [A] mee te reproduceren, heeft [eisers in conventie, verweerders in reconventie] onvoldoende feiten en omstandigheden gesteld waaruit kan worden afgeleid dat dit in weerwil van deze betwisting wel het geval zou zijn en ook op ongeoorloofde wijze door [C] is gebruikt. Het enkel hebben van een computer en een kleurenprinter wordt in ieder geval onvoldoende geacht.

Het vorenstaande impliceert dat dit onderdeel van het gevorderde zal worden afgewezen.

De gevorderde volledige proceskostenveroordeling

4.13. Voor zover aan een proceskostenveroordeling van [C] wordt toegekomen overweegt de rechtbank reeds thans dat [eisers in conventie, verweerders in reconventie] ten onrechte deze kosten tot op heden niet heeft gespecificeerd. Nu in deze evenwel een tussenvonnis wordt gewezen en de procedure wordt gecontinueerd, zal [eisers in conventie, verweerders in reconventie] in de gelegenheid zijn de kosten nader bij akte te specificeren, waarop [C] vervolgens bij antwoordakte zal mogen reageren.

Overigens

4.14. Iedere verdere beslissing wordt aangehouden.

In (voorwaardelijke) reconventie

De vordering uit hoofde van de gestelde rekening-courantverhouding

4.15. Allereerst is relevant dat [eisers in conventie, verweerders in reconventie] het bestaan van een rekening-courantverhouding betwist.

Gelet op de niet, althans onvoldoende betwiste omstandigheden dat [C] enerzijds de (re)productie (het drukproces) financierde en [C] anderzijds (re)producties van [A] kocht alsmede vergoedingen aan [A] moest afdragen, dit in verband met het via haar bemiddeling en met toestemming van [A] reproduceren door derden van werken van [A] op door deze derden in de handel te brengen producten, wordt ervan uitgegaan dat er tussen partijen feitelijk wel vorderingen over en weer ontstonden en dat er derhalve enige vorm van rekening-courantverhouding bestond.

4.16. Om tot een afrekening tussen partijen te kunnen komen, is echter het saldo van de over en weer bestaande vorderingen per einde samenwerking/laatste transactie relevant. [C] heeft ten bewijze van dit saldo een in opdracht en op basis van door haar verstrekte gegevens door [persoon 13] opgestelde jaarrekening 2005 overgelegd (als productie 5 bij conclusie van ant-

woord in conventie/eis in reconventie) waarin het saldo EUR 56.228,- staat vermeld bij de post 'Overige vorderingen en overlopende activa' en de subpost 'Nog te ontvangen [A]'. [eisers in conventie, verweerders in reconventie] heeft echter het door [C] opgegeven saldo gemotiveerd betwist. Naar aanleiding van deze betwisting had het op de weg van [C] gelegen op zijn minst een specificatie van en een toelichting te geven op het door haar opgegeven saldo per 31 december 2005, hetgeen zij echter heeft nagelaten. Dat [C] mogelijk in het verleden ook reeds specificaties aan [eisers in conventie, verweerders in reconventie] heeft verstrekt, hetgeen overigens door [eisers in conventie, verweerders in reconventie] wordt betwist, doet niet af aan zijn stel- en bewijsplicht in het kader van zijn reconventionele, door [eisers in conventie, verweerders in reconventie] betwiste, vordering in deze procedure.

[C] heeft nog wel als productie 16 enige afrekeningen over 2004 overgelegd, maar hieruit kan nog geenszins worden afgeleid hoe [C] van een saldostand per 30 september 2004 van een door [A] aan [C] te betalen bedrag van EUR 435,- komt tot bedrag van EUR 56.228,- dat [C] stelt van [eisers in conventie, verweerders in reconventie] tegoed te hebben.

[C] zal dan ook bij akte in de gelegenheid worden gesteld alsnog een dergelijke specificatie met toelichting, derhalve een volledig overzicht over de thans in het geschil zijnde periode 2002 tot heden, in het geding te brengen, waarop [eisers in conventie, verweerders in reconventie] vervolgens bij antwoordakte zal mogen reageren.

De voorwaardelijk ingestelde vordering in reconventie (de gevorderde verklaring voor recht zoals vermeld onder 3.3 sub II)

4.17. Nu de rechtbank in conventie, gelet op het onder 4.4 overwogene, niet komt tot het oordeel dat [B] met ingang van 18 juli 2002 enig gerechtigde is tot de auteursrechten op de werken van [A] en/of tot het oordeel dat [C] wegens het maken van inbreuk op de aan [B] toebehorende auteursrechten op de werken van [A] wordt veroordeeld tot betaling van enige geldsom, wordt de voorwaarde waaronder het voorwaardelijk deel van de reconventie is ingesteld als niet vervuld beschouwd. Dit (voorwaardelijk) onderdeel van de het in reconventie gevorderde wordt dan ook als niet ingediend beschouwd en behoeft daarmee geen inhoudelijke behandeling.

4.18. Iedere verdere beslissing wordt aangehouden.

5. De beslissing

De rechtbank

in conventie

5.1. laat [C] toe tot het in rechtsoverweging 4.9 bedoelde bewijs;

5.2. verwijst de zaak naar de rol van 8 oktober 2008 opdat [C] alsdan kan doen mededelen of zij van de gelegenheid tot bewijslevering door getuigen gebruik wenst te maken en, zo ja, door hoeveel, met een opgave van de verhinderdata van alle betrokkenen in de eerstkomende maanden, waarna een dag voor getuigenverhoor zal worden bepaald dan wel zal worden voortgeprocedeerd;

in reconventie

5.3. verwijst de zaak voor het in rechtsoverweging 4.16 weergegeven doel naar de rol van 8 oktober 2008 voor akte aan de zijde van [C] (daarna antwoordakte aan de zijde van [eisers in conventie, verweerders in reconventie]);

in conventie en in reconventie

5.4. houdt iedere verdere beslissing aan.

Dit vonnis is gewezen door mr. L. Voetelink en in het openbaar uitgesproken op 10 september 2008.
